

Geschillenkamer

Beslissing 25/2024 van 5 februari 2024

Dossiernummer : DOS-2023-05153

Betreft : Het foutief opslaan van een betrokkene als “uiteindelijke begunstigde” in het UBO-register door de informatieplichtige

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke HUMANS, alleenzetelend voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna “AVG”;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna “WOG”;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: X, hierna “de klager”

De verweerders: de Federale Overheidsdienst Financiën, Koning Albert II laan bus 1, 1030 Schaarbeek, hierna “de eerste verweerder”

en

Y, hierna “de tweede verweerder”

I. Feiten en procedure

1. Op 18 december 2023 dient de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen de eerste en de tweede verweerders.
2. Het voorwerp van de klacht betreft het opslaan en bewaren van de persoonsgegevens van de klager in het register voor uiteindelijke begunstigten (hierna, het 'UBO-register'). Tussen oktober 2022 en augustus 2023 vervulde de klager een ondersteunende rol bij de tweede verweerder. Hij werd door de wettelijke verantwoordelijke van de tweede verweerder toegevoegd in het UBO-register als uiteindelijke begunstigde van de voornoemde VZW voor de periode van 13 juli 2023 tot 27 augustus 2023. Op 13 juli 2023 ontving de klager een mededeling van de eerste verweerder dat hij ingeschreven was geweest in het UBO-register als uiteindelijke begunstigde van de tweede verweerder. Aangezien de klager geen uiteindelijke begunstigde was, ging het om een foutieve inschrijving.

Op 10 augustus 2023 vroeg de klager aan de tweede verweerder om geschrapt te worden van het UBO-register. De tweede verweerder bevestigde dat de klager niet langer ingeschreven was in het UBO-register als uiteindelijke begunstigde.

Op 24 november 2023 informeerde de eerste verweerder de klager dat de persoonsgegevens van deze laatste volledig verwijderd zouden worden uit het UBO-register.

3. De klager stelt dat hij “geen duidelijke uitleg [heeft] gekregen van UBO hoe men mij heeft kunnen registreren”, en dat “het registratiesysteem geen garantie biedt dat personen onterecht worden toegevoegd aan het UBO register”. Hij stelt verder dat “Het vrijgeven van mijn persoonsgegevens om een registratie te doen in het UBO-register [...] zonder dat hiervoor de nodige vereisten zijn gerespecteerd [...]” een schending van zijn “privacy” was.
4. Op 3 januari 2024 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van artikel 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.

II. Motivering

5. De elementen in het onderhavige geval betreffen twee verschillende verwerkingsverantwoordelijken. Deze beslissing wordt dan ook opgedeeld in twee delen.

Betreffende de verwerking van onjuiste gegevens door de eerste verweerder:

6. Op basis van de elementen in het dossier die de Geschillenkamer bekend zijn, en op basis van de bevoegdheden die haar door de wetgever op grond van artikel 95, §1 WOG zijn toebedeeld, beslist de Geschillenkamer over de verdere opvolging van het dossier; *in casu*

gaat de Geschillenkamer over tot het seponeren van de klacht overeenkomstig artikel 95, § 1, 3° WOG, op basis van de hiernavolgende motivering.

7. Wanneer een klacht geseponereerd wordt, dient de Geschillenkamer haar beslissing trapsgewijs te motiveren¹ en:
 - een technische seponering uit te spreken indien het dossier geen of niet voldoende elementen bevat die tot een veroordeling kunnen leiden, of indien er onvoldoende uitzicht bestaat op een veroordeling wegens een technische belemmering, waardoor zij niet tot een beslissing kan komen;
 - of een beleidssepot uit te spreken, indien ondanks de aanwezigheid van elementen die tot een sanctie kunnen leiden, de voortzetting van het onderzoek van het dossier niet opportuun lijkt in het licht van de prioriteiten van de Gegevensbeschermingsautoriteit, zoals gespecificeerd en toegelicht in het sepotbeleid van de Geschillenkamer².
8. In het geval op meer dan één grond wordt geseponereerd, dienen de sepotgronden (resp. technisch sepot en beleidssepot) in volgorde van belangrijkheid te worden behandeld³.
9. In het voorliggend dossier gaat de Geschillenkamer over tot een seponering van de klacht, op grond van technische overwegingen. Er ligt namelijk één motief aan de basis van de beslissing van de Geschillenkamer waarom zij het onwenselijk acht verder gevolg te geven aan het dossier en derhalve beslist niet over te gaan tot, *inter alia*, een behandeling ten gronde.
10. De betrokken verwerking van de klagers persoonsgegevens door de eerste verweerder vond plaats in het kader van de verplichtingen die aan de tweede verweerder toekomen volgens de Wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, en het Koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register.
11. De tweede verweerder is een informatieplichtige zoals bedoeld in artikel 2, 1° van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018. Overeenkomstig artikelen 74 en 75 van de Wet van 18 september 2017, en artikel 3 §2 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018, “delen alle informatieplichtigen, die een vereniging zonder winstoogmerk, een internationale vereniging zonder winstoogmerk of een stichting zijn, aan het register op elektronische wijze de [in artikel 3 §2, 1° tot en met 13° bedoelde] informatie over elk van hun uiteindelijke

¹ Hof van Beroep Brussel, Sectie Marktenhof, 19de kamer A, Kamer voor marktzaken, arrest 2020/AR/329, 2 september 2020, p.18.

² In dit verband verwijst de Geschillenkamer naar haar sepotbeleid zoals uitvoerig uiteengezet op de website van de GBA: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/sepotbeleid-van-de-geschillenkamer.pdf>

³ Cf. Titel 3 – *In welke gevallen zal mijn klacht waarschijnlijk worden geseponereerd door de Geschillenkamer?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

begunstigden mee [...]”. In het onderhavige geval heeft de wettelijke verantwoordelijke van de tweede verweerder de klager ingeschreven in het UBO-register als “uiteindelijke begunstigde” van de tweede verweerder voor de periode van 13 juli 2023 tot 27 augustus 2023.

12. Artikel 4, 27° van de wet van 18 september 2017 definieert “uiteindelijke begunstigden” echter als “de natuurlijke perso(o)n(en) die de uiteindelijke eigenaar is (zijn) van of zeggenschap heeft (hebben) over de cliënt, de lasthebber van de cliënt of de begunstigde van levensverzekeringsovereenkomsten en/of de natuurlijke perso(o)n(en) voor wiens/wier rekening een verrichting wordt uitgevoerd of een zakelijke relatie wordt aangegaan.”

De klager is nooit een “uiteindelijke begunstigde” geweest van de tweede verweerder. Zoals ook werd vastgesteld door de eerste verweerder in zijn e-mail van 24 november 2024, werd de klager dus foutief ingeschreven in het UBO-register als uiteindelijke begunstigde van de tweede verweerder.

13. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, d) AVG moet de verwerkingsverantwoordelijke alle redelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de gegevens juist en actueel zijn gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Gegevens die dat niet zijn, dienen te worden gewist of gerectificeerd. Artikel 21 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018 bepaalt bovendien het volgende:

“De informatieplichtige dient, onder zijn uitsluitende verantwoordelijkheid, de in zijn eigen bestanden geregistreerde onjuiste gegevens met betrekking tot zijn uiteindelijke begunstigden te verbeteren of te verwijderen overeenkomstig artikel 5, lid 1, d) van Verordening 2016/679 en deze wijzigingen onverwijld aan het register mee te delen.”

14. De foutieve inschrijving van de klager werd vastgesteld toen de eerste verweerder de klager op 13 juli 2023 per e-mail informeerde dat hij werd ingeschreven als uiteindelijke begunstigde van de tweede verweerder. Deze e-mail gaf aan de klager de gelegenheid de inschrijving in vraag te stellen. In zijn email op 24 november 2023, verklaart de eerste verweerder dat het automatisch verwittigen van betrokkenen die geregistreerd worden als uiteindelijke begunstigden, aldus een mechanisme is om foutieve registraties te vermijden.
15. Overeenkomstig artikel 21 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018, is de informatieplichtige, zijnde de tweede verweerder, verantwoordelijk voor de verbetering of verwijdering van de in zijn eigen bestanden geregistreerde onjuiste gegevens met betrekking tot zijn uiteindelijke begunstigden. De eerste verweerder gaf derhalve aan de klager in eerste instantie de volgende instructies:

“U zal contact dienen op te nemen met de VZW en melden dat ze uw naam dienen te verwijderen.

U mag hen melden dat ze contact dienen [op] te nemen met het ubo-register omdat hun dossier niet volledig is.”

De klager geeft in zijn klacht aan dat hij contact opnam met de tweede verweerder, en dat deze laatste op 4 september 2023 bevestigde dat de klager uit het UBO-register werd geschrapt.

16. Betreffende de eerste verweerder merkt de Geschillenkamer op dat deze op 24 november 2023 per e-mail liet weten aan de klager dat zijn gegevens “volledig” uit het UBO-register verwijderd zouden worden zodat zijn naam niet meer zou voorkomen in het historiek van de wijzigingen van de tweede verweerder. De Geschillenkamer stelt op basis daarvan vast dat de eerste verweerder overeenkomstig Artikel 5.1, d) AVG, de redelijke maatregelen heeft genomen om “de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen”.
17. Derhalve besluit de Geschillenkamer dat de eerste verweerder geen inbreuk heeft gemaakt op artikel 5.1, d) AVG. Aldus is de klacht voor de mate waarin deze betrekking heeft op de eerste verweerder kennelijk ongegrond in de zin van artikel 57.4 AVG.

Betreffende de informatieplicht van de tweede verweerder:

18. De Geschillenkamer merkt echter op dat de klager aangeeft niet op de hoogte te zijn geweest van het doel van de verzameling en verwerking van zijn gegevens door de tweede verweerder. Uit de feitelijke elementen blijkt immers dat de tweede verweerder de klager slechts terloops meedeelde dat de inzameling van zijn rijksregisternummer diende voor het “toevoegen in het UBO-register”.
19. Op basis van artikel 13 AVG heeft de verwerkingsverantwoordelijke, in voorliggend geval de tweede verweerder een informatieplicht ten aanzien van de betrokkene. Wanneer de gegevens rechtstreeks bij de betrokkene worden verzameld, moet deze op de hoogte worden gebracht van zowel de in lid 1 als lid 2 van artikel 13 van de AVG genoemde elementen, met name: de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming; de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd, alsook de rechtsgrond voor de verwerking; de ontvangers of categorieën van ontvangers van de verwerking; het voornemen van de verwerkingsverantwoordelijke om de gegevens buiten de Europese Economische Ruimte door te geven; de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen; de rechten van de betrokkene uit hoofde van de AVG, waaronder het recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit, of de verstrekking van persoonsgegevens een wettelijke of contractuele verplichting is dan wel een noodzakelijke voorwaarde om een overeenkomst te sluiten, en wat de mogelijke gevolgen zijn wanneer deze gegevens niet worden verstrekt; en het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22 van de AVG bedoelde profilering. De Geschillenkamer heeft verder bepaald dat de betrokkene van tevoren moet kunnen bepalen

wat de omvang en de gevolgen van de verwerking zijn, zodat hij in een later stadium niet voor verrassingen komt te staan bij de manier waarop zijn persoonsgegevens zijn gebruikt. De informatie moet concreet en betrouwbaar zijn, mag niet in abstracte of dubbelzinnige bewoordingen worden geformuleerd en mag geen ruimte laten voor verschillende interpretaties. Met name moeten de doeleinden en de rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens duidelijk zijn⁴.

20. Bovendien concretiseert artikel 21 van het Koninklijk besluit van 30 juli 2018 in dit geval welke informatie de informatieplichtigen aan hun uiteindelijke begunstigden moeten meedelen. Deze informatie bevat de verplichting van de informatieplichtigen om de betrokken gegevens mee te delen aan het register; de registratie, verwerking en de bewaring van deze gegevens in het register; de naam en het adres van de dienst die binnen de Administratie van de Thesaurie belast is met het beheer van het register; de toegangsmogelijkheid tot het register voor de in artikel 6 en 7 van het Koninklijk besluit opgesomde entiteiten en personen; de rechten van de uiteindelijke begunstigde zoals bepaald in artikelen 12 tot 22 en 34 van de AVG; en het bewaartermijn van de in het register opgeslagen gegevens.
21. In het onderhavige geval stelt de Geschillenkamer vast dat niet alle essentiële informatie meegedeeld werd aan de klager. Uit de feitelijke elementen blijkt dat de informatie die verstrekt werd aan de klager beperkt was tot de volgende e-mail van 23 juni 2023 van de wettelijke verantwoordelijk van de tweede verweerder aan de klager en twee andere betrokkenen:

“[...] Ik moet jullie nog toevoegen in het UBO-register.

Hiervoor heb ik jullie nationaal nummer nodig.

Dank om dit te willen bezorgen.”

Uit deze e-mail was bijvoorbeeld niet duidelijk voor welk doeleinde de gegevens verwerkt zouden worden, op basis van welke rechtsgrond dit zou gebeuren, wie de ontvangers zouden zijn, dat de betrokkene zich kon beroepen op zijn rechten bepaald in artikelen 12 tot 22 en 34 van de AVG, of welke bewaartermijn zou gelden.
22. Gelet op het voorgaande besluit de Geschillenkamer dat de tweede verweerder zijn informatieplicht overeenkomstig artikel 5.1 a) AVG, *juncto* artikel 13 AVG niet is nagekomen.
23. Ingevolge artikel 95, § 2, 3° van de WOG alsmede artikel 47 van het reglement van interne orde van de GBA kunnen de partijen om een afschrift van het dossier verzoeken. Indien één van beide partijen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het raadplegen en het

⁴ Zie ook Beslissing ten gronde 41/2020 van 29 juli 2020, beschikbaar op de website van de GBA

kopiëren van het dossier, dient deze zich te wenden tot het secretariaat van de Geschillenkamer, bij voorkeur via litigationchamber@apd-gba.be.

III. Publicatie en mededeling van de beslissing

24. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is daarentegen niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de klager en de tweede verweerder rechtstreeks worden bekendgemaakt. De identiteit van de eerste verweerder wordt wél vermeld gelet op diens onvermijdelijke identificatie als zijnde verantwoordelijke voor het UBO-register.
25. Overeenkomstig haar sepotbeleid, zal de Geschillenkamer de beslissing aan de verweerders overmaken⁵. De Geschillenkamer heeft immers besloten om haar sepotbeslissingen ambtshalve ter kennis te brengen van verweerders. De Geschillenkamer ziet echter af van een dergelijke kennisgeving wanneer de klager om anonimiteit heeft verzocht ten opzichte van de verweerders en de kennisgeving van de beslissing aan de verweerders, zelfs indien deze gepseudonimiseerd is, het niettemin mogelijk maakt om de klager te (her)identificeren⁶. Dit is evenwel niet het geval in de onderhavige zaak.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om:

- de klacht voor de mate waarin deze betrekking heeft op de eerste verweerder op grond van artikel **95, § 1, 3°** van de WOG, te **seponeren** gelet op het feit dat er dienaangaande geen inbreuk op de AVG kan worden vastgesteld; en
- op grond van artikel **95, § 1, 4°** van de WOG een **waarschuwing** te formuleren ten aanzien van de tweede verweerder voor het niet nakomen van zijn informatieplicht.

Op grond van artikel 108, § 1 van de WOG, kan binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving tegen deze beslissing beroep worden aangetekend bij het Marktenhof (hof van beroep Brussel), met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

Een dergelijk beroep kan worden aangetekend middels een verzoekschrift op tegenspraak dat de in artikel 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde vermeldingen dient te bevatten⁷. Het

⁵ Cf. Titel 5 – *Zal de sepot van mijn klacht worden gepubliceerd? Zal de tegenpartij hiervan op de hoogte worden gebracht?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.

⁶ *Ibidem*.

⁷ Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

1° de dag, de maand en het jaar;

verzoekschrift op tegenspraak dient te worden ingediend bij de griffie van het Marktenhof overeenkomstig artikel 1034^{quinquies} van het Ger.W.⁸, dan wel via het e-Deposit informaticasysteem van Justitie (artikel 32ter van het Ger.W.).

Om de klager in staat te stellen andere mogelijke rechtsmiddelen te overwegen, verwijst de Geschillenkamer de klager naar de toelichting in haar sepotbeleid⁹.

(get). Hielke HJMANs

Voorzitter van de Geschillenkamer

2° de naam, voornaam, woonplaats van de verzoeker en, in voorkomend geval, zijn hoedanigheid en zijn rijksregister- of ondernemingsnummer;

3° de naam, voornaam, woonplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen;

4° het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering;

5° de rechter voor wie de vordering aanhangig wordt gemaakt;

6° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

⁸ Het verzoekschrift met zijn bijlage wordt, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, bij aangetekende brief gezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.

⁹ Cf. Titel 4 – *Wat kan ik doen als mijn klacht wordt afgesloten?* van het sepotbeleid van de Geschillenkamer.